

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevci, 1926. március 23.

Broj 13. Szám.

Dok nê réda, tak nê méra!

Prekmurszke evang. sinyori-je preminôcsega leta obdržánoga szpráviscsa (gyülêsa) opisanye je v „Düevnoga Liszt“-a 4. broj dokoncsano. Nebi radi kritizêrali toga szpráviscsa szkoncsávanya, ár tak právijo ka je bo'zen vtics, kí vu szvojo gnêzdo gnúszí. Vendar szmo pa túdi zagvüsaní vu tom, ka nebi bili vrêle kotrige ev. szv. matere cêrkvi, csi nê nebi obüdjeni i vrêli písátelje bílí cêrkevní zákonov i nam időcse pravice nebi zagovárjali, ali nebi 'zíveli z nam v cêrkevnoj usztávi (alkotmány) zagvüsaním jusom. Nescsemo pa edno ali ovo falingo z-materiálnoga vzroka, nego tembole zavolo szkrsenyá gmajnarov pravice obszôditi, záto edem pár rêcsi szí dopüsztimo povedati k zápiszniki sinyôrszko-ga szpráviscsa z-leta 1924 i 25, tóda k-tôzadêvnómí artikulusi v „Düevnom Lisztí.“

1924. leta obdržáni sinyôrszki gyülês je tak szkoncsao, ka sze dühovnikov valrizêrana plácsa na vszákó leto obdržánóm sinyôrszkom szpráviscsi bôde valutárno potrdjávala tóda szpremenjávala. Tó bi bila edna pravicsnoszt te, csi bi tó valorziêranye po zákonszkoj pôti od gmajn sztráni potrdjeno bílô. Tá pravica sze je pa na 1925. leta obdržánóm sinyôrszkom szpráviscsi túdi v kôtt vrglá, tóda sze je prvêsega leta szkoncsanye nê respektíralo. Kak? Nasa valuta sze je 1925. leta próti 1924-tómí leti za 30%-ov zbôgsala, tá podignyena dühovniszka plácsa sze je pa vendar nihála v prvêsega leta 40 krátnoj visíni, csírávno ka szo sze cêne vuvszemtáli za 50%-ov ponízále. Kak more edno szkoncsanye tó drúgo v takso láz posztaviti, szploh pa te, csi je od cêrkevno-ga dela gucs, kak od pôtikázácsa morále.

V 39-tom punktumi toga zápisznika nam z vülkov zadovolscsinov naznányajo, ka od g. sinyôra po „krátkom“ (!) szpoznávanyi, Kúhár Stevana i tívárisov prítózba zavolo vszebine i forme szlabosztí i pomenkávanya je zavrzéna. Radi bi ználi gde i na kaksoj sztráni je vszebine ali forme szlabosztí? Ka sze mogôcse naj v jávnosztí nerazmi na-

pácsno, moremo té prítózbe prígodo nákrátci znôvics opiszati.

Püconszka gmajna je szkoncsávála predlog naj bi sze dalô v Püconszkoj sôli nasztávlenómí dr'závnómí vucsíteli, Titán Jozsefi, vucsítelszko sztanüvány. Te predlog je dao g. dühovnik, naj dête imé má zavolo toga, ka bôde g. Titán gmajnszke racsuné szpelávao. Predlog je bíto na glaszüvanye dáni, i je z málov navzôcsnosztjov, z escse ménsov vecsínov szprejéti. Po tisztom szklepi je pa bílô ne szam sztanüvanye nego precí zemlé dáno, na skodo gmajne, g. vucsíteli, túdi sze je zápisznik tak glászo. Csírávno tó cêlo delo znájo vszi navzocsi bodôcsi gmajnarje ovacsi i nê tak, kak sze je tó v prakszi zgódílo, sze pod diktature mocsjôv, doszêmao níká nê zgódílo szpremembe. Radi bi pa ználi, kak dalecs vszêga delokrôg ednoga dühovnika, ali szamo je du'zen 52 nedeli i pár szvétkov predgati i za pêneze Bogá moliti (ár szo v zádnym vrêmení za dohodka vretino túdi tó gori najslí), ali szo pa du'zni túdi i gmajne píszmena dela tá oprávlati, pa nê na gmajne bremen szí píszácsa zrendelüvati. Vsze tó je med gmajnaramí zburkanve narédílo, 1925. februára 26-toga obdržáni gmajnszki gyülês je záto falingo korrígêrati zêlo i gda szo g. dühovnik Luthár od vszákoga, kí je próti tomí obszolutizmí rêcs vü-pao zdignoti rêcsi pravico kak predszednik odtégnoli, inspektora zagovorníka pa je nê bílô, je vecsína gmajnarov gyülês zápisztilo, i apellácíjo dalô túdi próti

odebrányi inspektora i kurátora.

Tó je je bio vzrok apellácíje i tó je prislo pred sinyôrszko szpráviscse. Nameszto toga pa, ka bi sze dugoványe tam isztinszko razprávlalo, szo apellácíje níti nê goriprecsteli, apellácíjo podpiszane gmajnaré níti na gyülês nê pôzvali. nego zagovárjali szo tisztó krívico, stera je navzocsim neznána bíla. Nameszto toga, ka bi prítózbo v gmajne krôgi rêsilí, dáli szo jo na jávnoszt, túdi na siny. szpráviscsi je obládala krívoga dühovniká rêcs z podporov oproseni zagovorníkov, nê pa g. sinyôra, kí je predlagao ednók komissíjo za pregléd dela.

Tak sze je zgódílo, i tak naj povnozávajo odürnoszt, rájsi predgajo práznój cêrkvi, kak pa ka bi zelênye gmajne na obládnoszt püsztili; po vsze szíli scsé-jo v abszolutizma rokáj dr'zati, níti tó nedopüsztíjo ka bi szí gmajna inspektora odebrála, ár kak szo tó pravli: „nescsem ka bi sze inspektor na mojem sinyeki gezdó“. Nevêmo kak sze má sto na drúgoga sinyeki gezdíti, csi vsze delo po rédi tecsé. Níká drúgo sze nemre zgodíti, kak vö sze more z-trêbiti abszolutizem, vpelati réd, ár szamo tak lêko oszvedocsímó pred cêlim szvétom, ka v ev. verevadlíványi demokratizem i autonómia kralúje, na sterój podlági sze gmajnarje szami ravnájo lêko, nê pa pod diktaturov dühovniká. V tom pa dühovnikí z lêpov példov morejo naprê hodíti. Dokecs pa toga szküszi lí nebômo, tecsasz náj vszi prednami motto: *Dokecs nê réda, tecsasz nê méra.*

Nincsicz külügymíniszter áprílis közepén Bécsbe utazik.

Beavatatt helyen ugy tudják, hogy Nincsicz külügymíniszter áprílis 20-án Bécsbe érkezik és tárgyalásokat kezd az osztrák kormánnyal egy olyan jellegű osztrák-jugoszláv döntőbírósi szerződésről, amelyhez hasonló Austria már kötött Csehszlovákiával. Hivatalos helyen Nincsicz bécsi útjáról még nem adtak ki jelentést, ezek ellenére a sajtó biztosra veszi, a jugoszláv külügymíniszter útját és azt írja, hogy Nincsicz bécsi látogatása összefüggésben van azokkal a tanács-

kozásokkal, melyeket a kisantant államok Genfben lefolytattak.

Az osztrák-jugoszláv döntőbírósi szerződés politikai körök szerint nagyjelentőségű diplomáciai lépés lesz, mely a két ország közti viszonyt szorosabbra fűzi.

Je vsze mogôcse?!

Z május prvím sze zacsnó nêví 'zelezníski vözní réd, vozíla bôde vecskrát i hítrê. Tó nász veszeli, poszebnó pa tíszte med nami, kí vecs nücamo

'zelezníco za nase ôpravice, i kí szmo 'ze od szame té pu'zove voz'nyé na 'zivcaj bete'zni pôsztalí. (Nevêmo zakaj písejo telko od denésnye hírosztí, csi mí toga nepoznámó.) Edno pítanje pa osztáne escse i potom túdi odprêto, ka csi sze tícse té nêví vözní réd nasega „expressa“ M. Szobota-Hodos túdi ali pa szamo oní modernési líníj? Mí szmo natom meszti míslénya, ka je tó ednok nemogôcse. Hítro vozíti je szamo na tísztoj 'zelezníci mogôcse, gde je progá v tísztom sztáni, kak sze tó dosztája za 'zelezníco, i stero rávno pri nájbôgsoj volê nemremo trdíti od nase proge. Pri denésnyoj pu'zovoj hírosztí je przíljén sze cslovek szakulératí datí próti 'zívelénya nevarnosztí, ár nevê cslovek zavolo svelarov szprehnyenosztí gde i gda ga doszêgne neszrecca, zavolo nerédno posztávlení siny nevêmo v sterom momentí lêko cslovek mrtvec posztáne. Kak sze tá nasa progá v nêví vozni réd vposztávi, predsztávlatí szmo szí nemogôcsi! Ali je v merodájní krôgaj izda tíszta konzervatívnoszt, ka je to za „Preknorce“ dobro, ali pa 'ze kralúje níkací sociálen csüt i sze dá telko kredítá i delavne mócsi za tó 'zelezníco, ka sze koncibár do nêvoga vöznoga réda v potrêben réd vposztávi tá progá? Szmo radovední.

* * *

Obszinszke volítvi — práj — 7-ga mája bôdejo, tak sze ízjavó níki míniszter, szamo ka ne prinasz nego v — Dalmácíji i té prídejo drúgi i trétí na vrsto, tak prídejo kôla za szmetí i potísztomtoga príde Prekmurje na vrszto, gda nász 'ze obszinszki abszolutizem na „drôg“ szprávi. Kak je tó csúdno. Boszníja i Dalmácíja szo rávno tak príkapcsene k Jugoszlávíji kak Prekmurje i dônok sze tam lêko obdržíjo obszinszke volítvi, tú pa nê. Szmo radovední kak mó mogôcsi tó escse edno dugse vrêmen odnásati?

* * *

V M. Szobotí, csúdno ali ísztína, nájevcs sztanüványszki to'zb jeszte i med tême to'zbami je 30 procentov próti dr'závním urádom, tóda próti dr'závi. Kak je tó mogôcse, ka bi dr'záva tak brezi racsúna vértüvati mogla, gda csi szí kalabájsz i papér vu rôke vzeme te dr'závní racsúnszki szvetník, ali míniszter, te vözracsúna lêko ka dr'záva falê príde vö, csi szí dá za szvoje uráde zídíne narédíti, kak pa csi drágo árendo placsúje privátínikom. V trêh-stíraj létaj, pa náj bode csi v deszeti létaj, sze pa vszedno amortízêra z tísztov sumov, stero dnész kak árendo more dávatí. Ka pa csi szí escse na szvoje szlüzbenca zmíszlí, sterím zavolo takse zanemárjenosztí sztanüványszko mízeríjo narédí i tak podragza sztanüvanya nyím, kí szo zavolo szlabé plácsé ítak 'ze túdi i v pre'zívelényszkoj mízeríji. Kelko bi sze pa olejsalo nísterním szírmákom!?

Cifra nyomoruság.

Röviddel ezelőtt foglalkoztunk e helyen azzal a csuf váddal mellyel bennünket Prekmurjeiket az egész szlovén közvélemény illet. illetve visszautasítottuk azokat a szépen hangzó de csak rovásunkra irandó szavakat, hogy „szép és gazdag Prekmurje”. Néhányan talán büszkék erre az elnevezésre, talán nem is tetszik egyeseknek, hogy mi az ily címzéseket visszautasítjuk, egynéhánynak hiúságát bántja talán, ha tiltakozni merünk az ily címek ellen, de bizony isten mi még akkor is tiltakozunk ellene, mert a szegénygazdagság sohasem vált senkinek hasznára s éppenny nem válik hasznunkra ez a címzés sem, mert ez csak nekünk kerül pénzünkbe annál merésszebben vágnak bele a nagy adószámokba a mi terhünkre. De még amugy is, mi tagadás, egyes hadimiliomosok kivételével szegények vagyunk, mint a templom egere. Tiltakozunk kell azonban azért is a „gazdag” melléknevek ellen, mert a hivatalos kimutatásokból ők látják a legjobban odaát, hogy szegények vagyunk, napról napra jobban csuszunk a borzalmas lejtő felé, a uyomoruság tanyájához. Az a szó annál inkább látszik csufnévnek, s hizelgésnek a terhekért. Hogy beszéljenek a számok, ime ide állítunk egypárat belőlük. állításunk fényes bizonyítékaként.

Mikor Ljubljana százhusz százalékkal több adót szolgáltatott be Beográdnak, mint azt Beográdban előírták, s Prekmurje adóügyi hatósága többet szolgáltatott be Ljubljanának, mint követelte, akkor mondtuk meg mindjárt és nyíltan, hogy mindkét részről ez volt a legnagyobb tévedés, ha ugyan tévedésnek lehet ezt minősíteni, mert ezek-

után kizárt dolog lesz kevesebb adót leszállítani, sőt emelve lesz. Ez be is következett, sajnos de való. Mikor az ut megvolt adva, akkor a többi utánna könnyen jöhet, de a mi megkérdetetésünk nélkül, s mi türjük mint a szelid báránka kést.

Valamikor még Prekmurjében is volt pénz, ez azonban csak addig tartott, míg reánk is ki nem rótták a súlyos adókat. Most azonban, mikor minden gyalog lépésünk is ado és tak-sza alá esik, most már csak váltókkal tartjuk fenn életét a cifra nyomoruságnak, azaz az előbbi, még pénzes voltunkat, ma már idegen pénzzel fedezzük, hogy még ideig-óráig tartsuk magunkat azon a nivón, amilyenre emelték akkor, mikor még pénzünk is volt.

Hogy hogyan haladunk azonban a tönk széle felé, azt csak a holt betük igazolhatják, melyek nem titkolnak el semmit, nyíltan állanak a szemlélő elé. Tehát nem mind arany a mi fénylik, hatványozva hazugság az is, hogy „gazdag Prekmurje,” mikor

Kivégeztek két rablógyilkost Mariborban.

Szombaton reggel kettős kivégzés volt Mariborban. Zsah-tics Ferenc és Csisz Ferenc rablógyilkosokon hajtották végre a halálos ítéletet, ameyet a maribori esküdtszék mondott ki, mert Zsah-tics és Csisz Studenci köz-ségben meggyilkolták és kirabol-ták Michl cipésmestert és feleségét.

A kivégzés végrehajtásának különös érdekességet ad, hogy a rablógyilkosok, amikor kihirdették előttük, hogy az esküdtszék ítélete jogerőssé vált, bevallották, hogy ők gyilkolták meg Rosenfeld kereskedőt is. A kereskedő meg-

ott látják a számokat azok, kik minket e csufnévvel illetnek. Vagy talán nem igaz, az hogy Prekmurje a mult év folyamán keres-kes *harminchárom ezer* dinárral több váltót használt el mint az 1924 évben? Vagy nem igaz az, hogy Prekmurje népe a kényszer és szegénység hatása alatt a mult évben hatvankétezer dinár értékű váltót volt kénytelen venni az állami monopoliúmtól, melyből magára m. szobotai já-rásra ötvenháromezer esik? Vagy talán ezt el lehet tagadni, s el lehet tagadni azt is, hogy erre nem a rossz gazdasági viszony kényszerítette s az állam rossz gazdaságpolitikája? Bizony minde-z tagadhatlan, éppugy az adó igazságtalanságának volta is! Tehát ne a „gazdag Prekmurje” alapján, hanem a nagyváltóforgalom alapján tessék igazodni az az adókiivetésnél, törekedve annak redukálására. Ha redukálva lesz, ez kisebbedik a nyomor, s boldogul a nemzet. Adó könnyítés, nem csuf név kell, ha tudjuk, hogy ciffranyomoruság az egész.

gyilkolása miatt egy Pollák Adolf nevű egyént ítélték halálra és Pollák büntetését később kegyelemből huszévi fegyházra változtatták.

Általános volt az a vélemény, hogy a bejelentés következtében, a halálos ítélet végrehajtását felfüggesztik és Rosenfeld meggyilkolása ügyében új nyomozást indítanak. Valószínűnek látszott, hogy a rablógyilkosok is azért tették meg a beismerő vallomást, mert azt remélték, hogy ezzel az ítélet végrehajtását sikerült elhalasztatniok. Azonban a bíróság úgy döntött, hogy a jogerős íté-

letet feltétlenül végre kell haj-tani és annak elhalasztására nincs ok.

Bár a kivégzés hírére nem hozták az ujságokban nyilvánoságra, már a kora hajnali órákban nagy tömeg lepte el a törvényszék környékét és reggel hét órakor a közönség feszült érdeklődése mellett kísérték le a törvényszék udvarára a két halálra-ítéltet. Csisz rendkívül nyugodtan viselkedett, az éjszakát is nyugodtan töltötte, sok bort ivott és sok cigarettát kért. Zsah-tics ezzel szemben teljesen összetört és egész éjjel nem aludt. Először Csiszt vezették a kivégzés helyére és miután rövidessen ismer-tette előtte az ítélet rendelkező részét, az ügyész átadta a ítéletet Mauzer Flórián hóhérnék. Csisz nyugodtan lépett a bitófa alá és a hohér három perc alatt végrehajtotta az ítéletet.

Amikor az orvosok a beállott halált konstataáltak, a holttestet fekete lepellel borították be, majd előhozták Zsah-ticsot. Zsah-tics alig vánszorgott a bíróság elé, a fogházörök támogat-ták és amikor a bíróság számára fentartott asztalhoz értek a halálra-ítélt összerogyott, úgy kellett talpra állítani a hóhérnék és segédeknek, akik ezután végrehaj-tották az ítéletet Zsah-tics Ferenc négy perc alatt halt meg. Az orvosok konstataáltak a halált és a gyászos aktus véget ért.

Glászi—H r i e k.

— Detelcno szemen za kotrige kmetijske družbe sže dobi pri Čeh i Gášpár-i za 25 Din. za nekotrige pa po 28 Din. edem kilogram.

— Vabilo. Andrejsko prostovoljno oženjsilno društvo priredi dne 5. aprila 1926. v prostorih gostilne gospe Kata Gergorec v Andrejcih plesno veselico.

Az éhhetetlen.

Irta: K. V.

(Folytatás.)

Adorján ur bizon ma-holnap megneheztel már a kis ördögre, ha még sokáig vezeti őt orránál fogva. A kis kigyó; — könyörülettel lehetne már égő szenvedélye iránt s illenék, hogy egy este theára meghívja őt.

— Hozzávalórol majd gondoskodom én! teszi utána szellemesen és nagylelkűséggel.

— Adorján ur, mit gondol? Ké-ső este lakásomon?

— Pedig én ezt így álmodtam. Hiszen olyan pásztori volna az! A kandallóban lobog a tűz, kint fütyül a szél, a thea gözölög, s mi »karba kar — ajkra ajk«. Na? Há? Ugy-e?

Elvira rá se figyelt. Merően szegez-te tekintetét egy sötét pont felé.

— Jó éjszakát. A viszontlátásra!

— Hát elkerget?

— Viszontlátásra; holnap!

Adorján ur még a zárt ajtónál is suttog egy-két esdő szót; aztán mélyebbre huzza kalapját, felgyüri kabátja gallérját, tova siet, s mig a vendéglőbe ér, a hol barátai várnak reá, — még igen sokszor elmondogatja magában biztató mosoly mellett, hogy „azért mégis az enyém leszesz te picikém!” »Tetszem neked, tetszem, kár tagadni is, csak rá tartósak vagyunk még, hogy a portékának nagyobb ára legyen. Megadjuk, s aztán egyszer, kétszer, senki többet: háromszor. Adorján ur haza viheti a kis angyalt s kedve telhetik benne, a mig meg nem unja.«

Hívős őszi este van. A szél piro-sra csipi az ember arcát; az utcák olyanok, mintha kihaltak volna. Szerencsére, mert ha valaki meglátná, bizony nagyot bámulna rajta, hogy a bálványozott primadona nem félve at-tól, hogy meghüti magát, földszinti lakásának egyik ablakszárnyát lázas si-etséggel s minden óvatosság nélkül nyitja fel, hogy kitekintsen rajta.

Egy pillanat, s az az ijju, kinek az álfalak között néhány szótt sugott, ablaka alatt terem. Borotvált arcu, szép fiu. Színész collegája Elvirának. — Nemes, komoly vonásai rokonszenvesek, s hangja, melyen a művésznőhöz szól, lágy s reszket a megindálástól.

Csak sietve mondhat pár szót, pedig annyi mondani valója volna; de abban a pár szóban benne van forró szerelme, hűsége, meg egy kis méltatlankodás is. — Hát hogyne?

Elvira csak őt szereti, hát nem őt illetné meg az a szerencse, hogy kisérgesse. E helyett azonban neki, mint valami árnyéknak, etrejtve, kul-logva szabad az imádott nőt követnie, s jól ügyelni arra, hogy valahogy vonzódsukat emberi halandó meg ne tudja mert akkor a művésznő könnyen kompromitálva lenne. Egy színésznőnek szabad, sőt kell udvarlót tartania, egyet-tizet, vagy a mennyire éppen szüksége van, hanem sohasem szabad annyira megelégedezni magáról, hogy egy közönséges színészhez leereszkedjék. »Ez nem elégán.« Sőt mi több, ez

felsőszérvés volna azokkal szemben, kik a művésznőt, színésznőt, vagy komédiánsnőt azzal tisztelik meg, hogy kegyekkel elhalmozzák.

Mivé lenne a közönség és színésznő közötti solidaritás, akkor ha maholnap egy eredménydús kalandot sem lehet kezdeni, mert a hősnek attól kell tartania, hogy egy jött-ment komédiás kiüti őt a nyeregből.

Vági Aurél, az a fiatal színész, tudja az nagyon jól, hogy így gondolkodnak, s bármennyire fáj is neki, de imádott Elvirája jövője érdekében titkot tart. Bocsásson meg neki Elvira, ha olykor mégis ajkára jön a méltatlankodó szó, de ő érzi, hogy az áfá-rendelt helyzetbe belenyugodni annyi, mint sarokba dobni férfiasságát, s a mások jóakarataért s önző pártfogása-ért feláldozni nyugalma, s bérbe adni azt a boldogságot, melyet szerelme kínál. — Bocsásson meg neki Elvira, de ő nem kalandhős, ő igazán szeret; s a szerelemnek ezeröyi vágya van; bizon az ember néha akarata ellen is kifakad.

(Folyt. köv.)

— Vmorjeni financ. Na vogrskoj granici szlůzbo szpurnjavajocsega financa Antona Jug doma z-Razgorja Žabjek v szlůzbi pri finansnoj kontroli Martinje, 24 lēt sztar, je edem doszēmao escse neznāni svērcar, kī je 24 kg. cukra svērcō prēk, nājprvle z no'zicom szmekno v cservo i v bedro, potem odvzeo odnyega szlůzbeno pūkso i ga sztrēlo v cservo. Zgōdilo sze je tō 21-ga t. m. na drůgi dēn szo ga pripelali v spitao v M. Szoboto, gde je tūdi v tēzke rane vmrō i szo ga 25 ga od doszti vencov okrózenoga, z velikim tājlemānyoin szvoji kolegov pokopali

— Obeszo sze je v Dugoveski gorica 36 leten Vēgi Pāl. Vzrok je neznāni, gucsi sze pa, ka je vcsino tō v verszkoj blodnoszti. Deco, v nazāj nihānom pīszmi proszi naj nyemi odpūszti, dale je 'ze nē mogao vzdr'zati.

— Sznēg i zanyim prīdōcsa szlāna, kī je v zādnyi dnēvaj kralūvala, rāvnotak prvēsi mraz, miszlimo ka je nē v ednom meszti vnicso rāno poszējano detelcsno szemēn. Zāto sze nezpozābimo preglednoti szējanye, event. vnicveno znōvics szējajmo, gledōcs pa na kēsznoszt, jo povlācsimo notri, szetvi nebode skodilo tūdi csi nyē malo friskoga zrāka pūsztimo, rāvno tak kak nisternim lūdem „haszni“ na 'zilo szēkanye.

— Heimer Oszkār je szvoj zobni atelier premesztil v Hartnerovo hiso.

— Dr'zāvni dohodki z-vekszlinov i kolekov v Prekmurji v lētaj 1924—1925 szo szledēcsi bili: Murszko Szobotski davcsni urad je ōdao: menic (vekszlinov) leta 1924 v vrēdnoszti Din. 26.963, leta 1925 pa v vrēdnoszti Din. 53.068, tōje za 28.000 dinārov vecs kolekov (stemplinov) pa leta 1924 v vrēdnoszti 1 milion 46 jezero 306 dinārov, leta 1925 pa v vrēdnoszti 1 milion 237 jezero 167 dinārov, tak cca za 200 jezero vecs kak leta 1924. D. Lendavszki dāvcsni urād je pa ōdao: leta 1924 menic (vekszlinov) v vrēdnoszti za Din. 3.941, leta 1925 pa za 8.955 Din. ergo za 5.014 dinārov vecs kak leta 1924. Kolekov je ōdano tam leta 1924 v vrēdnoszti za 697.040 Din. leta 1925 pa za Din. 720.102, tak vecs prōti leta 1924 za Din. 23.062. Tak je razvidno ka z-cēloga Prēkmurja je dr'zāva na takszni vrednosztnicaj leta 1925-ga za frtao milijōna dinārov vecs dohodkov mēla, kak pa leta 1924. Pōleg toga je pa tūdi razvidno, ka je szīromastvo za 130 procentov vėkse pōsztalō lajnyszko leto kak pa leta 1924. Vecs nevōl vecs tōzbe, vecs vekszlinov

vecs kolekov za tōzbe. Pa dōnok prāvijo „bogato Prēkmurje“, nē szīromāki nārodi inenye porcije (dācse) . . . .

— E hō 28 -ān vasārnep d. u. 2 ōrakor az evang. templomban, az istentisztelet keretében vallásos délutánt tartunk énekszámokkal és szavalattal. Az érdeklődőket ezuton hívja meg az evang. nőegylet.

— Csempészek boszuja. A még emlékeztetés Kuzdobljani eset, mikor egy fiatal csempészt agyonlőtt a fiánc, megboszulata magát. Egy ismeretlen de már sejtett csempész Trdkova magyar határán 24 kg. cukorral megrakottan kelt át, hol az egyedül szolgáltató teljesítő Jug Antal fiánca akad. Mikor a fiánc megállította, az ismeretlen csempész késsel a fiánc hasába és lábába szurt, bizton a dulakodás közben, s amikor így tehetlenné tette, elvette szolgálati fegyverét s azzal szintén a fiánc hasába lőtt. Ez történt vasárnap f. hó 21-én, másnap beszállították a M. Szobotai kórházba hol kiszendvedett. Temetése f. hó 25-én kartársainak nagyserege és koszoruk zömével körülvéve temették el. Az elhalt 24 éves Razgorje Žabljak (Poljčane) születésű, Martinje fiánc szakászhoz tartozott.

— Heimer Oszkār fogászati műtermét a Hartner féle házba helyezte át.

— Megkéselte feleségét. Zelko János macskovcei gazda dulakodás közben késsét felesége bal kezébe szurta s sulyosan megsértette. Zelko Tereziját beszállították a M. Szobotai kórházba, vad férj ellen pedig megindult a vizsgálat.

— Gyilkosság. A D. Lendava melletti Velika Polana községben Persa Annát meggyilkolva találták. A bíróság előzetes letartóztatásba helyezte férjét, kire legtöbb a gyanu, hogy ő gyilkolta meg, mert vadházasságban él egy más asszonnyal.

— Kazaltüz. F. hó 20-án d. u. ismeretlen okból kigyulladt Győrek M. Szobotai gazda szalmakazalja, melyet azonban a gyorsan a helyszínén megjelent tűzoltóság eloltott.

— Megbüntetett hintótulajdonosok. A dolnja lendavai járás területén több hintótulajdonos lett megbüntetve, mert az u. n. taxát évről-évre nem fizették be rendesen, s így most egyszerre 3600 dinárt kell fizetniök. Ugy látszik, ezek a takxák nem bírnak a közadók jellegével, mert az illető hátralékosokat személyenkint sem nem figyelmeztetik sem pedig meg nem intik évenként, hanem a tartozást engedik felszaporodni s azután egyszerre több évre teszik esedékessé mindjárt büntetés kiszabásával sulyosbitva. Ed-dig azt híjűk, hogy a hivatalok és a hivatalnokok azért vannak, hogy a közönséget köteletségére kioktassák s érdekeit megvédjék. A büntetés csak azoknak a részére való, kik a törvényes rendet nem tartják be. Minden brachiális eljárást megelőző a felhívás és a megintés. Ámde

akkor a fejlődő jutaléka elesik s nem volna snmmi alapja. Ha tehát törvényesen kötelező ez a takxa fizetés minden évben, akkor nem szabad a beszédését elhanyagolni s három-négy évenként késedelmesen külön följelentések után beszédni. Ez egy cseppet sem demokratikus eljárás, hiszen még a felebaráti szeretet is tiltakozik ellene. Közöljük a hintó tulajdonosok kedvéért, hogy vigyázzanak, nehogy károsodás érje őket. Horvátországban sokkal humánusabban megy az ilyen dolog!

— Az aprópénzről. Sokan nem tudják, hogy mit csináljanak aprópénzükkel? Pedig van egy 285—1922 szn. p. ministeri rendelet, mely szerint az állampénztárak a 25 parás pénzekből 20-, a 10 parásokból 10; és 5 parásokból legfeljebb 5 dinár értékűt fizetésül vagy beváltásul kötelesek elfogadni. Ugyancsak ezen rendelet szerint a régi osztr. magy. veretű 10 és 20 fill. nikkell vagy pak fong pénzek egyenlő értékűek a megfelelő számú jugoszláv parásokkal.

— A koronás nyugdíjak. Bizonyára sokan vannak Prekmurjében is még, akik koronát alapon lettek nyugdíjazva. Ha lehet a felsőbb ígéretekben bizni. Ugy ez az állapot nemsokára megszűnik. Ugyanis Radics minister, s az összes párt vezérek ígéretet tettek az állami tisztviselők küldöttségének, hogy ezt a sérelmes helyzetet megszüntetik, s ezután mindenki dináros alapon lesz nyugdíjazva.

— Meglepett csempészek. A napokban a beltincei pénzügyőrségnek tudomására jutott, hogy egy nagyobb számú csempésztársaság fog Gomilicai községbe érkezni Ausztriából. Két pénzügyőrnek sikerült is éjszaka éppen a megérkezés után 7 tagu társaságot meglepni s a hozott gyufát és cukrot elkobozni. Azonkívül a csempészeket még följelentették.

— Uj megállóhely építését engedélyezte a vasutigazgatóság a M. Sobota — Ormozi vasutvonalon. Deklezsovsje község kérelmezte a megálló helyet, melyhez földet és munkaerőt a község adja, a vasutigazgatóság pedig engedélyezte és felépíti.

— Párizsban lesz az Interparlamentáris Unió jövő évi konferenciája. A múlt évi washingtoni konferencia tanácsa elhatározta, hogy az idén csak abban az esetben tart interparlamentáris konferenciát, ha valamelyik tagállamtól kifizet meghívást kap. Az Interparlamentáris Unió végrehajtó bizottsága március 13-án tartott ülésében megállapította, hogy ilyen meghívás az Unióhoz nem érkezett és azért elhatározta, hogy az Unió az idén nem tart konferenciát Ehelyett — mintegy a konferencia pótlásául — a tanács évi összejövetelével párhuzamosan hívják össze az Unió állandó bizottságait. A tanácskozás helyéül Genfét jelölték ki, időpontját pedig ez év augusztus utolsó hetében állapították meg.

KINO

v Murški Soboti.

V NEDELJO 28. márciusa popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

INGE

LARSEN

Drama u 5 činova.

U glavnoj ulozi:

HENNY PORTEN, PAUL OTTO.

INGE LARSEN

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din., spodnje lože 10 D., in II. prost 5 D. Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'zivo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: marc. 27.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 280—300
» » 'Zito—Rozs	» 225—
» » Ovesz—Zab	» 175—
» » Kukorica	» 150—
» » Proszō—Kōles	» 210—
» » Hajdina	» 260—
» » Szenō—Szēna	» 72-50
» » Graj—Bab csres.	» 300—
» » zmēsān—vegyes bab	» 200—
» » Krumpli	» 76—
» » Len. sz.—Lenmag	» 500—
» » Det. sz.—Lōherm.	» 2550-2800

BENKO: marc. 27.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikōv.) Bika	7—	7-50	8— 8-50
Telice) Ūszō	7—	7-50	8— 8-50
Krave) Tehēn	1-50	3—	5— 6—
Teoci) Borju		7—	9-50 10—
Szvinyē—Sertēs		14—	16—
Māszl I-a—Zsirl-a.		28—	35—
Zmōcsaj—Vaj			30—
Spē—Szalona			25—
Belice—Tojās 1 drb.			0.75

Pēnezi — Pēnz.

1 Dollár	= D.	56-69
100 Kor. Budapest	= »	0.08
1 Schil. Becs	= »	8-04
1 Kor. Praga	= »	1-68
1 lira	= »	2-27
Zürichben 100 Din	=	9.145 sfrk.

!! Polskim delav-!!
!! com naznanje. !!

Na Vogrsko se jih sprejme več sto na razna mesta i vrejmēna pogoditi se je lejko samo do 5. aprila pri delovodjama ANDRIČ ŠTEFAN-u v Pečarovci in GABOR ŠTEFAN v Odrancih, ter pri delavskim nadzorniki Magyar i Németű v Čentibi. Vsak delavec mora meti pri pogajanji dva svojva kejpa i delavsko knižico.

Odgovorni deio prevzematelj
GAŠPAR JOŽEF Prosečka-vas.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvan SHS., 18 D.n. v Ameriko 20 Din. Cena anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din. i davek. Pri vecskrat popuzst.

Rököpísi, kí sze ne szhránijo i ne vrnejo sze poszlajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Mörška Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. —: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal posta MURSKA SOBOTA. —: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelent minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegkötés és nyiltér 1-50, rendez 1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték-Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS KÖZGAZDASÁG.

A kertinövények műtrágyázása.

A kertinövények csak úgy, mint egyéb kulturnövényeink főbb tápszeranyagaikat a termőtalaj tápanyagkészleteiből fedezik, még pedig ezek sorából is legfőként a foszfort, kálium és nitrogént, igénylik leginkább. Ha a kihasznált terméketlen földet az imént említett három tápanyagot tartalmazó trágyafélékkel megtrágyázzuk, terméshozamkor tüstént megállapíthatjuk azt, hogy kertiföldünk is a háromféle tápanyagtól hasonlít hatlanul nagyobb termést ad mint az esetben. ha azt csupán istálló trágyával, avagy épen semmiféle trágyaszerrel sem trágyáztuk volna.

A mi talajneveink legfőként a foszforból, homokos vidékeken pedig a káliumból is kifogytak; ezt pedig a műtrágyák, szuperfoszfát és kálium alakjában ma megfelelően visszaadjuk a talajnak, minélfogva az imént említett műtrágyafélék nagyon is megérdemlik azt, hogy a konyhakertészet azokat minél szélesebb rétegekben igénybe vegye.

Sajnos a mi gazdáink bármely termelési ágban gazdálkodjanak is, még mindig nem abban az arányban vásárolják és alkalmazzák a szuperfoszfátot a hogyan azt termőtalajaink foszforsav hiányának pótlása megkívánná. Éppen a konyha, gyümölcs és virágkertészet terén sok itt a mulasztás. A kertgazda ugyanis inkább vesz pár fuvar nem is mindig elsőminőségű istállótrágyafélét, a melyért elfizet 50 Din szekerenként, holott ha beérné 1/3 résznyi istállótrágya alkalmazásával, a többit pedig potolná holdanként legalább 2 métermázsányi gyorsan oldódó szuperfoszfáttal, hasonlíthatatlanul bővebb és jobb minőségű terméseket tudna elérni. A csupán istálló trágyával táplált konyhakerti vetemények nagy lombozatot mutatnak ugyan, de hüvely, belső virág és egyéb szem vagy megtermésük súly marad, jelöl annak, hogy foszforsavban szegény talajból táplálkoz'ak, holott ha két évente nem sajnáljuk kertiföldjeinktől a métermázsánként 100 dinárnál többet nem kerülő szuperfoszfátot, úgy csekély kiadásal is képesek leszünk az eddiginél sokkalta kedvezőbb terméshozamokat felmutatni.

Ausztria felmondja a magyar csehszlovák és jugoszláv gazdasági szerződéseket. Az osztrák kormány, hír szerint, elhatározta, hogy felmondja a jugoszláv, magyar és csehszlovák gazdasági szerződéseit, amelyek nem kedvezők Ausztriának. A három szomszédos állammal fennálló egyezmények felbontása összefüggésben van azzal az új gazdasági politikával, amelyről az osztrák kormány már hetek óta tárgyalásokat folytat az osztrák ipar és kereskedelem képviselőivel. Az osztrák kormány állítólag azért akarja felbontani a Jugoszláviával kötött szerződést, mivel megállapodás ellenére a jugoszláv vámhatóságok olyan nagy nehézségeket gördítenek az osztrák behozatal elé, hogy egyre több osztrák cég szünteti be a Jugoszláviába irányuló exportot. Beogradban semmit sem tudnak arról, hogy Ausztria fel akarja mondani a kereskedelmi szerződést s a hírt nem is tartják valószínűnek, mert az osztrák gazdasági élet nem nélkülözheti sem a jugoszláv importot, sem az ide irányuló exportot.

Konjerejci!

Najlepši žrepci belgijske pasme se spuščajo proti odškodnini 75.— Dinarov na pris-tavi NEMŠČAK

veleposestva Beltinci

Zidárszko delo.

poszebno pa zidanye nôvi domácsi pécsi za krüh pecsti, sparherde i vse v zidárszke poszle spáda-jöcse delo dobro i po fál ceni prevzeme:

NOVÁK MIKLOS

zidárszki mojszter - kőmíves mester MURSKA SOBOTA, Lendavska cesta 38.

Mindenemű kőmíves szakmába vágó munkát, különösen kenyérsütő kemencék, takaréktűzhelyek stb. pontosan és szolidan vállal.

HIRDESSZEN A „Mörška Krajiná-ban“

Szabolje i szabolice

kí znájo sívati ali nevêjo k-coj rezati, ali pa vszi drügi(e) kí sze sívanya i k-coj rézanya navcsiti isztinszko scséj-o, po nájmodernêsem szisztemi, naj sze priglászijo pri: RÁJBAR LACI i ERZSI v Nemcsavci p Martijanci, kí szta po vecs lè:noj prakszi vezdaj prisla z-Grádca. Plac-silo po dogövoru.

LEGJOBB regények

magyar nyelvben már használt állapotban, rendkívüli olcsó áron kaphatók.

Családok

részére szórakozásnak

Uj idök

és BORSSZEM JANKO

kapható: I. HAHN papirkereskedésében MURSKA SOBOTA.

Blanye late, staflíne, vápno, cement, kaktüdi vsefelé koloniálno i speceriszko blágo po nájfalêsoj cè-ni oddáva :- :-

HEIMER SAMU

v MURSZKI SZOBOTI (na vögli, kak sze na 'zeleznico ide.) Kolodvorszka vilica.

ODDÁVAM:

25 rázni Norvéski márk za Din. 8.—, 50 rázni Törzszi pa za D'n. 20. — Vszáki küpec dobi veliki cénik k-senki. IZIDOR STEINER najsztarêsa trgovina z márkami (stemplinami) BRÖD n/S.

ZSUPÁNEKOVA

kresma v ANDOVCI sze 5-ga aprila na jávnoj licitácii vucsenomi csloveki na trí leta vödä. Vecs sze zvê pri: **Zsisko János** tutori.

Vsáki prázniik, nedelo, četvrték in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

LEGUJABB

Párisi és Bécsi kalapmodelok kalapujdonságok nagy választékban állandóan raktáron. Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek. Mindenemű kalap alakítások elvállaltatnak. Filz kalapok 100 Din-től, bársony kalapok 160 Din-től kezdve kaphatók. Ugyanott nagy választék kötények, harisnyák, mindenemű kötöt áru gyermekek és felnötek részére, pipere és rövid áru czikek nagy választékban a legolcsobb napi áron.

A. Király

trg. z klobuki, perilom i krátkim blágom M. SOBOTA (Berger-féle ház).

Szolid Pontos ki-árak! szolgálás!

Makulatura papír (régí ujság)

olcsón kapható I. HAHN papirkereskedésében M. Sobota.

Fizetőpincér

D. Lendava legforgalmasabb vendéglöjében azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet: KÜHAR ISTVÁNÁL Márkisevci.